

การฝึกอบรมผู้บริหาร หัวหน้างานและลูกจ้าง ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ตามกฎหมาย ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.๒๕๕๕ ประกาศตาม พรบ. ความปลอดภัยฯ พ.ศ. ๒๕๕๔ (ตอนที่ 1)

วชิรวิทย์ มุรธลสุวรรณ
บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
E-mail: vachiravitch.m@pttplc.com

ทุกท่านคงทราบกันดีแล้วว่าจากการที่ประเทศไทยของเรามีพระราชบัญญัติความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ.๒๕๕๔ ซึ่งเป็นพระราชบัญญัติความปลอดภัยฉบับแรกของประเทศไทย ทำให้มาตรฐานการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของประเทศไทย จะต้องเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นอย่าง

แน่นอน โดยในปัจจุบัน กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ในฐานะที่รับผิดชอบการบังคับใช้การปฏิบัติตามกฎหมายฉบับดังกล่าวได้เร่งผลักดันกฎหมายลูกที่ต้องออกมาบังคับใช้ตาม พระราชบัญญัติความปลอดภัยฯ ออกมาเป็นระยะและล่าสุดเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๕ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ได้ออกประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดอบรม ผู้บริหาร หัวหน้างานและลูกจ้าง ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ และจะมีผลบังคับใช้ทันทีนับจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา **นั่นก็หมายความว่า ปัจจุบันทุกสถานประกอบการจะต้องปฏิบัติตามประกาศฉบับดังกล่าว** ฉะนั้น SHE ภาคปฏิบัติฉบับนี้จะสรุปรายละเอียดตามประกาศฉบับดังกล่าวให้ผู้อ่านทราบเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้องดังนี้

ข้อที่ 1 การบังคับใช้ประกาศฉบับนี้มีผลตั้งแต่วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไป เนื่องจากประกาศฉบับดังกล่าว ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕

หมวดที่ 1 บททั่วไป

ข้อที่ 2 นายจ้างจะต้องจัดอบรม ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานให้กับบุคลากรในสถานประกอบการโดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ **ระดับบริหาร ระดับหัวหน้างาน และลูกจ้าง หรือพนักงาน** โดยต้องอบรมภายใน 60 วัน นับจากประกาศฉบับนี้มีผลบังคับใช้ โดยเงื่อนไขการจัดอบรมมีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มลูกจ้างที่เข้างานใหม่ เปลี่ยนงาน เปลี่ยนสถานที่ทำงาน หรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักร หรืออุปกรณ์ซึ่งอาจจะทำให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือสุขอนามัย นายจ้างจะต้องจัดอบรมให้ลูกจ้างทุกคนก่อนเริ่มงาน โดยการจัดอบรมนั้น สถานประกอบการสามารถจัดอบรมในสถานประกอบการเอง หรือจะให้สถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน หรือหน่วยงานที่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานยอมรับ มาจัดอบรมภายในสถานประกอบการก็ได้

ข้อ 3 การฝึกอบรมหลักสูตรต่างๆ ตามที่ระบุในข้อ 2 นั้นทางผู้จัดอบรมจะต้องปฏิบัติตามรายละเอียดต่างๆ ดังนี้คือ 1. การจัดอบรมผู้เข้าอบรมจะต้องเข้ารับการอบรมเต็มเวลาตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ 2. จำนวนผู้เข้าอบรมในแต่ละรุ่นจะต้องไม่เกิน 60 คน/ห้อง 3. จะต้องมีการประเมินผลผู้เข้ารับการอบรม 4. ต้องออกหลักฐานการผ่านการอบรมให้ผู้เข้ารับการอบรม

ข้อ 4 ให้นายจ้างเก็บหลักฐานการอบรมของผู้เข้ารับการอบรมไว้ให้พร้อมที่จะให้พนักงานตรวจความปลอดภัยตรวจสอบได้แก่ ทะเบียนรายชื่อที่ผ่านการอบรม กำหนดการอบรม วัน เวลา และสถานที่การจัดอบรม ลายมือชื่อวิทยากร

หมวดที่ 2 หลักสูตรอบรม ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ข้อที่ 5 หลักสูตรอบรมความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานลูกจ้างระดับบริหาร จะต้องใช้เวลาในการอบรม 12 ชั่วโมง โดยเนื้อหาจะต้องประกอบไปด้วย **หมวดวิชาที่ 1** การบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน **จำนวน 3 ชั่วโมง** โดยเนื้อหาครอบคลุมการควบคุมความเสี่ยงจากอุบัติเหตุและโรคจากการทำงาน บทบาทและหน้าที่ของลูกจ้างระดับบริหารเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน **หมวดวิชาที่ 2** กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน **จำนวน 3 ชั่วโมง** โดยเนื้อหาวิชาครอบคลุมถึงการบริหารกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของกระทรวงแรงงาน สาระสำคัญของกฎหมายความปลอดภัย อาชีว

อนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานและการนำไปสู่การปฏิบัติ **หมวดวิชาที่ 3** ระบบการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงาน **จำนวน 6 ชั่วโมง** โดยเนื้อหาครอบคลุมแนวคิดการจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ระบบการจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัยของกระทรวงแรงงาน การประยุกต์ใช้ระบบการจัดการความปลอดภัยในสถานประกอบการ

สำหรับลูกจ้างระดับบริหารในที่นี้หมายถึงลูกจ้างระดับบังคับบัญชาที่มีผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นหัวหน้างาน จะต้องเข้ารับการอบรมในหลักสูตรนี้และสำหรับลูกจ้างระดับบริหารที่เคยผ่านการอบรมหลักสูตรเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหารมาแล้วตามประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่องหลักเกณฑ์การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๔๗ และตามประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่องหลักเกณฑ์การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๔๙ ก่อนหรือหลังวันที่กฎกระทรวงเรื่องมาตรฐานการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ.๒๕๔๙ มีผลบังคับใช้และผ่านการอบรมก่อนประกาศนี้มีผลบังคับใช้ ให้ถือว่าผ่านการอบรมตามประกาศฉบับนี้

ฉะนั้น นายจ้างของสถานประกอบการต่างๆ จะต้องเข้มงวดในช่วงรอยต่อนี้ให้ดี โดยขอแนะนำให้เริ่มต้นพิจารณาตั้งแต่วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไปเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาซึ่งจะทำให้การกำหนดผู้ที่ต้องเข้าอบรมหลักสูตรดังกล่าวจัดทำได้ง่ายขึ้น สำหรับผู้ที่ผ่านการอบรมมาแล้วแต่ใบรับรองใบวุฒิบัตร หรือ Certificate ที่หน่วยฝึกอบรมออกให้ได้สูญหายไป หรือหาไม่เจอ ก็ขอให้ติดต่อหน่วยฝึกอบรมที่เคยเข้ารับการอบรมเพื่อให้ออกใบใหม่ หรือใบแทนให้ ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับหน่วยฝึกนั้นๆ ได้จัดเก็บหลักฐานการอบรมไว้หรือไม่และขึ้นอยู่กับผู้เข้าอบรมด้วยว่า ได้มีหลักฐานการเข้ารับการอบรมไปแสดงกับหน่วยฝึกอบรมไว้บ้างหรือไม่ ซึ่งคงต้องไปเจรจากันเอง แต่หากไม่สามารถหาใบวุฒิบัตรมาได้ก็ขอแนะนำให้เข้ารับการอบรมตามประกาศฉบับใหม่จะดีกว่า อย่างน้อยที่สุดก็ถือว่าเป็นการทบทวนความรู้ใหม่ๆ โดยเฉพาะปัจจุบันกฎหมายได้มีการปรับเปลี่ยนใหม่มากมายหลายฉบับด้วยกัน ซึ่งก็จะทำให้ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจเพิ่มมากขึ้น

อนึ่ง สำหรับลูกจ้างระดับหัวหน้างาน ลูกจ้างระดับพนักงาน จะต้องเข้ารับการอบรมหลักสูตรอะไรบ้างและจะได้รับการยกเว้นอะไรบ้างหรือไม่ นั้น รวมทั้งคุณสมบัติของผู้ที่จะมาทำหน้าที่เป็นวิทยากรผู้บรรยายด้วยว่าจะมีคุณสมบัติอย่างไรขอให้ผู้อ่านติดตามได้ในฉบับหน้า